

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3218/2020. (VI. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.27.240/2019/28. számú ítélete alap-törvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kollarics Flóra ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtását megelőző közigazgatási per felperese volt. Hort Nagyközség Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) több ingatlan igénybevételével pályázati forrásból bölcsőde építését határozta el. Az igénybe venni kívánt ingatlanok tulajdonosai felé vételi ajánlatot tett, amit az indítványozó nem fogadott el. Az önkormányzat a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatalánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) kérelmet nyújtott be az indítványozó tulajdonát képező ingatlanon parkolók építésének engedélyezése iránt. Az önkormányzat nyilatkozott arról, hogy a parkoló közútként kerül megvalósításra. Az elsőfokú hatóság az engedélyt megadta. Határozatában egyebek mellett rögzítette, hogy az eljárás megindításáról az ügyben érintetteket hirdetményben értesítette. Rögzítette továbbá azt is, hogy az építési engedély birtokbavételre nem jogosít, az építendő a kivitelezési munkálatokat csak akkor kezdheti meg, ha a földrészletek fölött tulajdonjoggal rendelkezik. Az indítványozó a határozattal szemben fellebbezéssel élt. A határozat rendelkező részének egyes pontjait a Heves Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: alperes) a másodfokú határozatban törölte, egyebekben azonban helybenhagyta a döntést. Az alperes hangsúlyozta, hogy – az indítványozó állításával ellentétben – nem valós, hogy az indítványozónak nem volt tudomása az önkormányzat területszerzési igényeiről, mert már az építési engedély iránti kérelem benyújtását megelőzően történt levelezés közte és az önkormányzat között. Hangsúlyozta azt is, hogy az építési engedély önmagában nem teremt építési jogosultságot idegen területen.
- [3] Az indítványozó keresetében kérte a másodfokú határozat megsemmisítését az elsőfokú határozatra kiterjedően. Keresetében előadta, hogy az eljáró hatóságok számos eljárási jogszabályi előírást figyelmen kívül hagytak, ezért az építési engedélyezési eljárás jogszerűtlen volt.
- [4] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában kiemelte, hogy az építési engedélyezési eljárásnak nem célja a tulajdonjogi megvalósíthatóság vizsgálata. A hatóságnak ebben az eljárásban az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló 93/2012. (V. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Útépeng. r.) 11. § (1a) bekezdésében foglalt műszaki és szakmai szempontokra kellett figyelemmel lennie, és nem volt kötelessége azt vizsgálni, hogy az eljárással érintett ingatlan kinek a tulajdonában van, illetve hogy van-e az építendőnek jogcíme az ingatlan használatára, továbbá azt sem, hogy van-e folyamatban kisajátítási eljárás.
- [5] A bíróság kiemelte: az elsőfokú hatóság eleget tett az Útépeng. r. 14. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének azáltal, hogy a benne megjelölt ügyfélkörrel kézbesítés útján közölte az elsőfokú határozatot, az pedig, hogy az e körön kívül eső ügyfelekkel a (2) bekezdésnek megfelelően hirdetmény útján közölte a döntést, nem jogellenes.
- [6] Az indítványozó keresetében számos szerv, személy megkeresésének, illetve tájékoztatásának elmaradását kifogásolta. A bíróság kifejtette, hogy az útépitési engedélyezési eljárásra irányadó jogszabályok nem írják elő az indítványozó által elvárt intézkedéseket, ezért az eljáró hatóságok nem valósítottak meg eljárási jogszabálysértést.
- [7] A bíróság az indítványozó által az eljáró hatóságok terhére rótt egyes mulasztásokkal, jogszabálysértésekkel kapcsolatosan rámutatott arra is, hogy az állított mulasztásokat az indítványozó által felhívott jogszabályhelyek nem támasztják alá, mert azok a közút építésével összefüggő eljárásban nem alkalmazandók.

- [8] Az indítványozó a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény 38. § (1) bekezdésének sérelmét is állította. Ezt a bíróság azért nem látta megalapozottnak, mert az egyedi ügyben nem volt folyamatban kisajátítási eljárás.
- [9] Az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére történő hivatkozását a bíróság azért vetette el, mert megítélése szerint az építési engedély iránti kérelem tárgyában született döntés nincs hatással az indítványozó tulajdonjogára, illetve birtokára, ezt az Útépeng. r. kifejezetten, szövegszerűen ki is zárja.
- [10] 2. Az indítványozó ezek után nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmére történő hivatkozással kérte a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének megsemmisítését a másodfokú hatóság, valamint az elsőfokú hatóság határozataira kiterjedően.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvényben biztosított, tulajdonhoz való jog szükségtelen és aránytalan sérelmét eredményezte az, hogy az önkormányzat az indítványozó előzetes megkeresése nélkül építési engedélyt kért az ő tulajdonát képező ingatlanra. Ez törvénybe ütközik és szükségtelen, emellett aránytalan is, mert az önkormányzatnak lehetősége lett volna elvi építési engedély kérésére. Az indítványozót hátrány érte tulajdona élvezetében azért is, mert az építési engedély folytán csökkent ingatlanának forgalmi értéke.
- [12] A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó abban látta, hogy az eljáró hatóságok „valótlan tényekre alapítva, a tényállás teljes felderítése nélkül és [...] ügyfelek törvény által előírt eljárásba hívását mellőzve hozták meg határozataikat”.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az alábbiakat állapította meg.
- [14] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [15] A jelen ügyben benyújtott alkotmányjogi panasz egyik elemében sem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek. A panaszban előadottak nem támasztják alá alkotmányjogilag értékelhető érvekkel azt, hogy az eljáró hatóságok eljárása hogyan vezetett az állított alapjogsérelmekhez. Az indítványozó előadta ugyan, hogy milyen módon látja tulajdona élvezetének korlátozását, azonban érveléséből nem tűnik ki, hogy a hatóságok milyen alaptörvény-ellenes eljárása eredményezte az állított hátrányokat. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a tulajdonhoz való jog tartalmát „a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni” {20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [154]}. Az eljáró szervek a jelen egyedi ügyben az irányadó jogszabályoknak és a bennük foglalt korlátoknak megfelelően hozták meg döntésüket, az indítványozó pedig nem mutatott rá az alaptörvény-ellenességet megalapozó mulasztásra, jogszabálysértésre.
- [16] A tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal összefüggésben a panaszban előadott érvelés csupán az eljáró hatóságok ténymegállapítását, jogszabályértelmezését kifogásolja, ezek értékelése, felülbírálata azonban nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését értelmezve az Alkotmánybíróság azt a gyakorlatot alakította ki, hogy következetesen tartózkodik attól, hogy a jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}, és ezt a megfontolást az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének alkalmazása során is szem előtt tartja. Mind a hatóságok, mind a bíróság tételesen, jogszabályi hivatkozásokkal indokolta meg a döntésében kifejtett álláspontját, amelyek alaptörvény-ellenességének alátámasztására a panasz nem tartalmaz érvet.
- [17] 4. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, azt az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2042/2019.

